

Kabinet Minister-President
Ministerie van Algemene Zaken

> Retouradres Postbus 20001 2500 EA Den Haag

Kabinet Minister-President

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
WOB@minaz.nl

Onze referentie
4135261

Datum 23 juni 2020
Betreft Wob-besluit inzake artikel 119 Grondwet

Geachte

Bij brief van 8 maart 2020 heeft u bij het ministerie van Algemene Zaken een verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur ingediend. U verzoekt om openbaarmaking van alle informatie waarin besluiten zijn genomen over de te volgen procedure met betrekking tot de mogelijke aangifte tegen oud-minister Bomhoff vanwege zijn uitslatingen in zijn boek 'Blinde ambitie'. U verzoekt daarbij om inzage in de rol van de Tweede Kamer/Het presidium en om alle informatie met betrekking tot artikel 119 Grondwet in relatie tot de kwestie Bomhoff. Daarnaast stelt u een aantal concrete vragen.

Verloop procedure

De ontvangst van uw verzoek is bevestigd bij brief van 3 april 2020. Tevens is in deze brief de beslistermijn met vier weken verdaagd.

Wettelijk kader

Uw verzoek om openbaarmaking van documenten valt onder de reikwijdte van de Wob. De Wob ziet niet op het beantwoorden van feitelijke vragen.

Achtergrond

Hoewel de Wob ziet op openbaarmaking van documenten en niet op het beantwoorden van feitelijke vragen, zal ik in deze brief ingaan op uw vraag over artikel 119 Grondwet. U vraagt of de procedure van artikel 119 Grondwet gevolgd is, en zo nee, waarom dat niet het geval is. In reactie daarop kan ik u aangeven dat de procedure van artikel 119 Grondwet niet is gevoerd. Ik zal dit nader toelichten.

Artikel 119 Grondwet luidt: *'De leden van de Staten-Generaal, de ministers en de staatssecretarissen staan wegens ambtsmisdriven in die betrekkingen gepleegd, ook na hun aftreden terecht voor de Hoge Raad. De opdracht tot vervolging wordt gegeven bij koninklijk besluit of bij een besluit van de Tweede Kamer.'*

Het boek 'Blinde ambitie' is verschenen na het aan dhr. Bomhoff verleende ontslag als minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en daarmee tevens als vice-premier. Dat brengt met zich mee dat een mogelijke schending van het ambtsgeheim heeft plaatsgevonden na zijn ministerschap en niet in die periode.

Artikel 119 Grondwet is derhalve niet van toepassing. Daarmee ligt de bevoegdheid bij het Openbaar Ministerie.

Inventarisatie documenten

Er is een aantal documenten aangetroffen die zien op de publicatie van oud-minister Bomhoff van zijn boek 'Blinde ambitie' en de mogelijke vervolgacties hiervan op juridisch gebied. Deze documenten besluit ik echter niet openbaar te maken. Ik zal dit hieronder nader toelichten bij 'Overwegingen'.

Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van de Wob.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker. Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant.

Er zijn documenten opgesteld die zien op de juridische mogelijkheden op te treden tegen de heer Bomhoff in verband met de publicatie van zijn boek 'Blinde ambitie'. Deze documenten zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Ik verstrek daarover geen informatie. Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen. Voor zover er ook feitelijke informatie in de documenten staat, is die informatie zodanig verweven met de persoonlijke beleidsopvattingen dat die daar niet los van kan worden gezien.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Zoals hiervoor reeds aangegeven, zijn er documenten aangetroffen die zien op de juridische mogelijkheden op te treden tegen de heer Bomhoff in verband met de publicatie van zijn boek. De betrokken partijen zouden onevenredig worden benadeeld indien deze documenten openbaar worden gemaakt. Het is van belang dat er op vertrouwelijke basis geadviseerd kan worden over juridische opties in individuele gevallen. Daarbij geldt dat ook voor eventuele toekomstige mogelijke schendingen van de geheimhoudingsplicht de afwegingen die zijn gemaakt, relevant kunnen zijn. Openbaarmaking van deze documenten is daarom onevenredig benadelend. Ik ben van oordeel dat het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling van partijen zwaarder moeten wegen dan het belang van openbaarheid. Om die reden besluit ik de documenten niet openbaar te maken met een beroep op artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob.

DE MINISTER-PRESIDENT,
Minister van Algemene Zaken,
namens deze,

Raadadviseur
mr. dr. J.R. Groen

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekend gemaakt hiertegen schriftelijk bezwaar maken, onder vermelding van de gronden, bij de secretaris-generaal van het ministerie van Algemene Zaken.

